

کیمیای خوشبختی

برگرفته از نهج البلاغه امام علی علیه السلام

(جلد اول)

تألیف: رضا قائمی

بهار ۱۳۸۴

علی بن ابی طالب (ع)، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰ ق

[نهج البلاغه فارسی، برگزیده]

کیمیای خوشبختی، برگرفته از نهج البلاغه امام علی (ع)/تألیف رضا قائمی، مشهد: پیام کلیدر، ۱۳۸۳، ۱۲۰ ص.

ISBN (ج. ۱) 964-94870-4-2

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا.

۱. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰ ق. --- نهج البلاغه. ۲. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۲ قبل از هجرت - ۴۰ ق. --- نهج البلاغه، خطبه‌ها، الف. قائمی، رضا، گردآورنده. ب. عنوان. ج. عنوان: نهج البلاغه، فارسی برگزیده.

۲۹۷/۹۵۱۵ BP ۲۸۰۴۲۲ ق۷

۱۳۸۳

کتابخانه ملی ایران ۱۹۵۲۹-۸۲

نشر پیام کلیدر

مشهد مقدس - تلفن: ۲۷۶۴۶۶۷-۰۵۱۱ - صندوق پستی: ۴۹۴۶۷-۹۱۳۶۸

کیمیای خوشبختی (برگرفته از نهج البلاغه امام علی (ع))

مولف:

رضاقائمی

حروف نگار و صفحه‌پرداز: خدمات نشرالف (۰۵۱۱-۸۸۱۴۸۲۳)

امور نشر چاپ: بقت مشهد (۰۵۱۱-۳۳۱۹۵۶۰)

تعداد صفحات: ۱۲۰ صفحه رقی

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اولی - ۱۳۸۴

قیمت: ۷۵۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۹۴۸۷۰-۴-۲

حق چاپ، محفوظ.

فهرست

سخنی با خوانندگان گرامی	۱۳
-------------------------------	----

فصل اول: خداوند

کلید گنجهای زمین و آسمان	۱۷
داروی دلهای دردمند و شفای بدنهای بیمار	۱۷
خداوند و اجابت دعا	۱۷
گرامی ترین وسایل نزدیکی به خداوند	۱۷
نتایج یاری خدا	۱۸
سرمنشاء تمام خوبی ها	۱۸
کعبه	۱۸
خشنودی خدا	۱۹
چگونگی فراوانی نعمت	۱۹
فرمانبرداری از خدا	۲۰
تکرار نامی خداوند	۲۰
مأیوس نشدن از خداوند	۲۰
توکل بر خداوند	۲۰
خداوند و ظاهر و باطن انسان	۲۱
روشن ترین راهها	۲۱
وصف خداوند	۲۱

فصل دوم: اسلام

بزرگترین شرف	۲۵
اسلام و حقیقت	۲۵
دین برگزیده خداوند	۲۵
آشکارترین دین	۲۵
اسلام و خوشبختی	۲۶
وصف اسلام	۲۶

فصل سوّم: قرآن

۲۹	شفا و درمان با قرآن
۲۹	نتایج تمسخر قرآن
۲۹	قرآن سرچشمه تمام دانش ها
۳۰	مراقبت و توجه به قرآن
۳۰	قرآن و قضاوت
۳۰	سودمندترین داستانها
۳۰	رشته محکم الهی
۳۱	پیروزی با قرآنیان
۳۱	ظاهر و باطن قرآن
۳۱	لباس باطن انسان
۳۱	قرآن بهار دلهاست
۳۱	قرآن و هدایت

فصل چهارم: مهدی (عج) و آخر الزمان

۲۵	قرآن و آخر الزمان
۲۵	زمان پنهان کردن حق و رواج دروغ
۲۵	آخر الزمان و احترام به سخن چین
۲۵	تغییر اسمها به خاطر خواهشهای نفسانی
۲۶	خونخواه حقهای پایمال شده
۲۶	زنده شدن قرآن، سنت و طریقه پیامبر
۲۶	تشخیص ندادن حق از باطل
۲۶	اسلام و غربت اولیه اش

فصل پنجم: اقتصادی

۳۹	احنکار
۳۹	ریشه تمام شهوتها
۳۹	بزرگترین پشیمانی در روز قیامت
۳۹	قناعت
۳۹	آرایش مال و دارایی
۳۹	بزرگترین ثروتها
۳۰	پُرارج ترین ثروتها

۴۰	ثروت و مرگ
۴۰	اقتصاد و تقویت روحیه ملت
۴۰	ثروت و قرض دادن
۴۱	مال و ثروت و خویشاوندان
۴۱	ارث و مال
۴۱	ثروت و حرص
۴۱	بخشش مساوی یا اسراف
۴۱	ثروت و اتفاق
۴۲	ثروت و غرور
۴۲	نتایج فقر
۴۲	فقر و صدقه
۴۲	فقیران و حکومتیان
۴۳	منشاء تمام بدبختی ها
۴۳	فقر و خویشاوندان
۴۳	فقر و اعتدال
۴۳	توجه به مستضعفین در حکومت کردن
۴۳	فقر و توکل
۴۳	بخشش صحیح
۴۳	بازخواست خداوند از ثروتمندان

فصل ششم: راز و زبان

۴۷	اسیری بازبان
۴۷	رابطه زبان با پرهیزکاری
۴۷	راز و زبان
۴۷	ارتباط خوش بودن بازبان
۴۸	زبان شخص خردمند و بی خرد
۴۸	عقل و سخن
۴۸	مسلمان و آزار زبان
۴۸	سخن چینی و غیبت
۴۹	پُر حرفی
۴۹	اندیشه و راز
۴۹	آدمی و زبان

۳۹	در ندگی زبان
----	--------------

فصل هفتم: درمان بیماریها

۵۳	شفای قرآن
۵۳	بوی خوش
۵۳	صدقه و بیماری
۵۳	عسل و نگریستن به سبزه
۵۳	توکل و بیماری

فصل هشتم: منافق و مؤمن

۵۷	اوصاف مؤمنان
۵۸	اوصاف منافقان

فصل نهم: عبادت و دعا

۶۱	امربه معروف و نهی از منکر
۶۱	نماز و زکات
۶۲	جهاد
۶۲	صراط مستقیم
۶۳	راه حاجت خواستن از خداوند
۶۳	دعا کردن و بلا
۶۳	دعا و نعمت
۶۳	عبادت خالص
۶۳	شاهد حاکم
۶۴	استوارترین رشته محکم الهی
۶۴	تقسیم بندی عبادت کنندگان

فصل دهم: اعتقادی

۶۷	دین
۶۷	بهشت و جهنم
۶۷	قیامت و آخرت
۶۸	حلال و حرام
۶۸	صبر

۶۹	تقدیر
۶۹	مرگ
۷۰	پایه‌های ایمان و تقوا
۷۰	بزرگترین عزت
۷۰	تعریف ایمان
۷۰	کلید رستگاری
۷۰	درمان تقوا
۷۰	بهترین زهد
۷۱	بهترین سفارش مؤمنان به یکدیگر
۷۱	گرامی‌ترین مردم در نزد خدا و رسول ﷺ
۷۱	دنیا و ایمان
۷۱	ایمان و صبر
۷۱	ایمان و همنشین یا اهل هوئ و هوس
۷۲	مهار الهی

فصل یازدهم: ستم و ستمکاری

۷۵	بدترین ستم‌ها
۷۵	نتیجه ستمکاری
۷۵	بزرگترین دام شیطان
۷۵	انواع ستم
۷۵	نشانه‌های ستمکار
۷۶	فرمانروا و ستمکاری

فصل دوازدهم: نیکی و گناه

۷۹	نیکی برابر با بدی
۷۹	بهترین اندوخته‌ها
۷۹	نتایج مساوی داشتن کار نیکو کار با بدکار
۷۹	منت کردن و نیکی
۷۹	پایه‌های نیکی
۸۰	گرامی‌ترین بزرگی‌ها
۸۰	ارزش هراسان
۸۰	نیکی با فرزندان

۸۰	منشاء فتنه و گناه
۸۰	سخت‌ترین گناه
۸۰	کفاره گناهان
۸۱	دشمن‌ترین مردم در نزد خداوند
۸۱	چشم‌پوشی از گناه
۸۱	اسبهای چموش گناه
۸۱	رابطه در دورنج با گناه

فصل سیزدهم: اجتماعی

۸۵	حیا
۸۵	همسایه
۸۵	مشورت
۸۵	قوم و عشیره
۸۵	زنان
۸۶	جوانان
۸۶	حجاب
۸۶	نتیجه به کارهای مختلف پرداختن
۸۶	نظم
۸۶	آگاهی
۸۷	تقسیم‌بندی مردم از نظر حضرت علی علیه السلام
۸۷	شیوه معاشرت با مردم
۸۷	دشمن‌ترین مردم در نزد خداوند
۸۸	مردم و خداوند
۸۸	دوستی و دشمنی
۸۹	دشمن‌ترین کس در نزد والی
۸۹	فرصت و آرزو
۹۰	نتایج پیروی نکردن از حق و پیروی کردن از باطل
۹۰	حق برادر دینی
۹۰	اجرای حق برای موافق و مخالف
۹۱	شهادت دادن به حق
۹۱	حق و هوس
۹۱	حقوق جامعه

۹۱	حق پنهان و ترنرین چیزها
۹۲	نتایج رعایت نکردن حقوق رعیت توسط والی و بالعکس
۹۲	تحقیق
۹۲	یتیمان جامعه

فصل چهاردهم: اخلاقی

۹۵	ادب
۹۵	حیا
۹۵	دروغ
۹۵	مزاح و شوخی
۹۵	وفای به عهد
۹۶	خشم و غضب
۹۶	حق پدر بر فرزند و فرزند بر پدر
۹۶	غیبت
۹۷	غرور، حسد و طمع
۹۷	غرور شیطان و غرور قابیل

فصل پانزدهم: قدرت و حکومت

۱۰۱	استفاده شایسته از قدرت
۱۰۱	فرمانروا و استائیش
۱۰۱	وظایف حکومتیان در برابر مردم
۱۰۱	ارتباط مردم با حکومتیان
۱۰۲	زشت ترین حالات فرمانروا
۱۰۲	روزی کار گزاران حکومتی
۱۰۲	انتخاب کار گزاران حکومتی
۱۰۳	برترین وزیر حکومتی
۱۰۳	انتخاب قاضی

فصل شانزدهم: علم و دانش

۱۰۷	تعریف دانشمند
۱۰۷	برترین و کمترین علم
۱۰۷	عالم بی عمل

۱۰۷	علم و مال
۱۰۷	علم و سودمندی
۱۰۸	دو سیر تشبیهی
۱۰۸	وظیفه دانشمندان
۱۰۸	آبادی دانش
۱۰۸	سرمای سودبخش

فصل هفدهم: دنیا و انسان

۱۱۱	ارزش دنیا در نزد حضرت علی (ع)
۱۱۱	دنیا و تشبیه های حضرت علی (ع)
۱۱۱	دنیا و دین
۱۱۲	دنیا و غصه
۱۱۲	اندازه تلاش در دنیا
۱۱۲	قریب دنیا
۱۱۳	وصف دنیا
۱۱۳	دنیامکان موقتی و سرای فانی
۱۱۳	تعریف نهدویی رغبتی به دنیا
۱۱۴	جادو چشم زخم
۱۱۴	روزی انسان
۱۱۵	لغت نامه
۱۲۰	منابع و مآخذ

سخنی با خوانندگان گرامی

به نام یگانه هستی بخش جهان، خدایی که خوب آگاه است در ضمیر و باطن انسان چه می‌گذرد، خدایی که نبوت و امامت را به بندگان خود عطا فرمود تا حجت و نعمت خود را تمام کرده باشد. همه ما علی علیه السلام را دوست داریم و شیفته او هستیم، اما آیا تا کنون فکر کرده‌ایم که چقدر علی علیه السلام را می‌شناسیم، و چقدر اعمالمان در زندگی رنگ و بوی اعمال آن حضرت را دارد.

بله، خوب است به همراه دوست داشتن، علی را خوب بشناسیم و بدانیم که علی علیه السلام که بود؟ و چگونه زندگی کرد؟ نه اینکه علی علیه السلام را فقط در مجالس عزّا و اعیاد خود یاد کنیم و دیگر هیچ.

علی را باید در لحظه به لحظه زندگی به یاد آوریم، با او زندگی کنیم و بدانیم که علی گوهر تابناکی است که خداوند متعال به بندگان خود عطا فرموده است و به قول آن طبیب و نویسنده مشهور مسیحی که گفته است: «ای روزگار، کاش می‌توانستی یکبار دیگر به جهان ما یک، علی می‌دادی»^۱

بنابراین باید علی را شناخت و بعد عاشق واقعی شد زیرا عشق همراه با شناخت زیباترین و تأثیرگذارترین عشقها بر زندگی است. و برای شناخت علی و شیوه نگرش علی و طرز تفکر و سیره عملی آن حضرت در دنیا، هیچ منبعی به اندازه کتاب گرانقدر نهج البلاغه نمی‌تواند مؤثر و مفید واقع شود، کتابی که حاوی نفیس‌ترین و گرانبهارترین سخنان ایشان است سخنانی که مافوق سخن بشر و دون سخن خالق می‌باشد.

از چندین سال قبل این اندیشه را در سر می‌پروراندم در این زمانه که

۱ - کتاب: الامام علی صوت العدالة الانسانية، تألیف: دکتر جرج جرداق، به نقل از کتاب علی مظهر

عدالت، تألیف دکتر علی شریعتی، ص ۸

گرفتاریها و مشغله‌های زندگی دیگر فرصت و مجال مطالعه این چنین کتاب بزرگی را نمی‌دهد، و تنها در قفسه‌های کتابخانه‌هایمان گرد و غبار می‌خورد، وظیفه خود دانستم که به عنوان یک مسلمان و مرید علی شمه‌ای از سخنان آن حضرت را ارائه دهم که می‌تواند راهنمای خوبی در زندگی برای ما باشد. در این قرن، قرنی که هویت‌های انسانی و معنوی و ارزشهای انسانی کم‌کم و شاید هم با شتاب جای خود را به مادیات و ارزشهای دنیوی می‌دهند. امید که سخنان این امام همام راهنمایی باشد برای بیداری انسانهایی که خود را عاشق علی می‌دانند اما در اعمالشان رنگ و بویی از اعمال علی دیده نمی‌شود. و عامل بیداری باشد برای کسانی که همه چیز را در مادیات و دنیا می‌بینند و نقطه عطفی و شروع مجددی باشد برای تمام کسانی که خود را در ورطه ناامیدی و نابودی می‌بینند، تا انشاءالله با عمل به این سخنان در شیوه و نگرششان به زندگی تغییری مطلوب حاصل نمایند.

و به راستی که این سخنان حضرت همچون چراغی است که می‌تواند کوره راههای زندگی‌مان را روشنی بخشد، آن وقت در سایه عمل به این سخنان نه حرص و طمع می‌تواند ما را به دام خود گرفتار سازد و نه زرق و برق این دنیای فانی و نابودشدنی، دنیایی که ارزش آن در نزد علی (ع) از عطسه ماده بزی نیز کمتر می‌باشد.

به امید آن که همه ما بتوانیم پیروان راستین و شیعیان واقعی آن حضرت باشیم، و در آخر ذکر این مطلب را لازم می‌دانم که؛ برای درک بهتر برخی از سخنان آن حضرت در آخر کتاب لغت‌نامه‌ای تهیه شده است و حاوی معنی کلمات و اصطلاحات مشکل متن کتاب می‌باشد که انشاءالله مفید واقع شود و کلام خود را با این شعر به پایان می‌رسانم:

دنیا هم هیچ و اهل دنیا همه هیچ ای هیچ بهر هیچ بر هیچ هیچ